

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
Postboks 1700
0026 Oslo

energi-miljoe@stortinget.no

22. april 2018

Vår ref. 531780/v2

Deres ref.

Innspill til behandlingen av Meld. St. 41 (2016-2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 87 000 medlemmer. NITO organiserer ingeniører og teknologer med høgskole-/universitetsutdanning eller tilsvarende kompetanse. En omstilling til et lavutslippssamfunn som Klimastrategien for 2030 tar høyde for er helt nødvendig. Ingeniører og teknologer utgjøre en sentral rolle i å finne løsninger for å redusere klimautslippene. Mange av NITOs medlemmer jobber daglig med denne problemstillingen, og NITO er klare til å bidra inn i dette arbeidet.

Sirkulær økonomi – sentralt virkemiddel for utslippsreduksjoner

NITO støtter Regjeringens ambisjoner i Meldingen om å oppfylle klimaforpliktelsene for 2030 med minst 40 prosents utslippsreduksjoner gjennom et samarbeid med EU.

NITO mener et viktig virkemiddel for å sikre 2030-målet for utslippsreduksjoner innenfor ikke-kvotepiktige utslipp vil være omstillingen fra en lineær til en sirkulær økonomi. En omlegging til sirkulær økonomi vil redusere utslipp av klimagasser, fordi det vil medføre en reduksjon i utvinning og bruk av råvarer gjennom økt fokus på gjenbruk, bærekraftig design og produksjon innenfor hele næringslivet. En overgang til sirkulær økonomi vil også redusere andelen avfall og utslipp fra avfallsdeponering.

Ny nasjonal strategi om sirkulær økonomi må reflekteres i Klimastrategien

I februar ba Stortinget regjeringen om å lage en nasjonal strategi for sirkulær økonomi i forbindelse av behandlingen av Meld. St. 45 (2016-2017) – Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi. Med oppfyllelse av 2030-målene for å redusere de ikke-kvotepiktige utslippene innenfor blant annet transport, jordbruk, bygg og avfall, men også industri og deler av petroleumsvirksomheten, vil en omstilling til sirkulær økonomi være sentralt i å oppnå ønsket reduksjon i utslippsmålene.

I Klimastrategien nevnes per nå Regjeringens Bioøkonomistrategi fra 2016 som ett virkemiddel for å redusere klimagassutslipp og fremme økt verdiskapning, sysselsetting og bærekraftig utnyttelse av fornybare biologiske ressurser. NITO er derfor overrasket over at *sirkulær økonomi* kun virker å være nevnt én gang i Klimastrategien slik den foreligger nå. NITO mener at sirkulær økonomi spesifikt burde inkluderes som et helhetlig, effektivt og nødvendig virkemiddel for å oppnå utslippsreduksjonene i ikke-kvotepiktig sektor, og fremme økt verdiskapning og sysselsetting i hele næringslivet.

Sirkulær økonomi i europeisk sammenheng

EU og europeiske land som Danmark og Finland har allerede satt ambisiøse mål og utviklet strategier for sirkulær økonomi. Et ekspertutvalg nedsatt av den danske regjering har nylig levert en rapport om sirkulær økonomi med 27 konkrete forslag: [http://mec-ht.dk/wp-content/uploads/2017/06/Advisory Board for cirkulaer oekonomi Rapport.pdf](http://mec-ht.dk/wp-content/uploads/2017/06/Advisory_Board_for_cirkulaer_oekonomi_Rapport.pdf). NITO mener at regjeringen bør hente inspirasjon fra, og gjennomføre en rekke av forslagene til utvalget. Ekspertutvalget mener blant annet at det bør etableres sirkulære partnerskap innenfor spesifikke områder som samler aktører på tvers av verdikjeden. Det gjelder fosfor, elektronikk, bygg og anlegg, plast, tekstil og finansiering. De gir også klare anbefalinger for hvordan man kan redusere klimagassutslippene innenfor landbrukssektoren. Det foreslås at bedrifter og gründere må få rådgiving og informasjon om sirkulære forretningsmuligheter og muligheter for finansiering, konkret rådgiving om virksomhetens sirkulære potensiale, og praktisk implementering av sirkulære forretningsmodeller. De foreslår også å innføre såkalte "Green deals" for små og mellomstore virksomheter. Disse virksomhetene støter ofte på andre reguleringsmessige barrierer enn andre. Det skyldes bl.a. at de sirkulære forretningsmodellene er innovative, og at reguleringen f.eks. ikke tar høyde for virksomheter som arbeider på tvers av eksisterende verdikjeder og regulering. Konsekvensen kan være lang ventetid før reguleringen er avklart. Ekspertutvalget anbefaler at den danske regjeringen etablerer en inngang til det offentlige slik at det blir enkelt for små/ mellomstore bedrifter til å søke ulike støtteordninger. Sirkulære virksomheter og partnerskap som opplever barrierer for å utvikle nye sirkulære løsninger og forretningsmodeller kan inngå kontrakter, altså «Green deals» med myndighetene for å redusere barrierene. Sammen med virksomhetene forplikter relevante myndigheter seg til å finne løsninger som kan bidra til å øke utviklingen av sirkulære løsninger innenfor eksisterende regulering.

NITO anbefaler:

- Sirkulær økonomi må inkluderes i Meld. St. 41 - Klimastrategi for 2030 som et virkemiddel for norsk omstilling og for å oppnå nødvendig reduksjoner i ikke-kvotepliktige utslipp.
- At det etableres sirkulære partnerskap som samler aktører på tvers av verdikjeden med mål om å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene.
- Regjeringen bør innføre «Green deals», slik det beskrives av det danske ekspertutvalget for sirkulærøkonomi.
- Regjeringen bør involvere bredt blant organisasjoner, deriblant fagorganisasjoner, for å sikre best mulig realiserbar virkemiddelbruk og nasjonal strategi for sirkulær økonomi.
- At det investeres i forskning, innovasjon, utvikling, testing og bruk av teknologier og løsninger innenfor bl.a. produktdesign, produksjonsprosesser, gjenbruk og sirkulære forretningsmodeller som kan påskynde omstillingen fra en lineær til en sirkulær økonomi og sirkulære teknologier og løsninger, som kan bidra til å redusere klimagassutslipp.

Med vennlig hilsen,

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær

